

některých služebních poměrů státních zaměstnanců nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1926 (§ 215) a že, pokud úprava platů podle tohoto zákona u dlužníka není provedena, nelze bezpečně zjistiti, zda dlužník v době provedení exekuce na služební platy nebude mít více, než ročně 6.000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí právem si stěžuje poddlužník, ředitelství státních drah, a právem poukazuje na dvorský dekret ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s., jenž podle bodu 5 čl. IX uvoz. zák. k exekučnímu řádu byl zachován v platnosti a nebyl zrušen ani císařským nařízením ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák., ani zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. (viz slova §u 6 tohoto zákona . . . jež o d p o r u j í hořejším ustanovením), a podle něhož na nelikvidní a nepoukázanou pohledávku nemůže u veřejných pokladen podle platného u nich zařízení zaveden býti záznam soudně provedené obstarávky nebo soudního zabavení. Nemůže předmětem exekuce býti jiný plat, než dlužníkem pobíraný, neboť jen tento může býti podkladem pro vypočtení existenčního minima. Ředitelství státních drah jako poddlužníku nebylo by jinak ani možným, splniti povinnosti, nařízením shora uvedeným v této příčině mu uložené. Podle zprávy vyžádané od ředitelství státních drah byl přechodný příplatek 540 Kč povolen jako drahotní přídatek po dobu mimořádných drahotních poměrů vyvolaných válkou a mělo se dle výnosu min. železnic ze dne 26. února 1920, číslo 9059 — I/3 dítí jeho snižování, pokud se týče úplné odstranění za stejných podmínek, jako se bude dítí snižování (odstranění) drahotních přídavek. Není tudíž pochyby, že i tento příplatek jest podle §u 3 zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n. vyloučen z exekuce. Tomu-li tak, byla navržená exekuce nepřípustna a byla proto k úřední zprávě příslušného úřadu exekučním soudem zrušena právem.

Čís. 6749.

Omezení §u 511 obč. zák. platí ohledně každého lesa bez ohledu na jeho rozlohu, jen když jde o les ve smyslu lesního zákona.

O tom, zda jest přiznati služebnost k lesu v určitém rozsahu, náleží rozhodovati soudům.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1927, R II 444/26.)

Žalobci příslušelo užívací právo k lesu žalovaného. Žalobě o určení, že žalobci přísluší právo káceti v lese žalovaného tolik dříví, kolik žalobce spotřebuje ve své domácnosti, p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu rozhodl. D ů v o d y: Odvolací důvod nesprávného posouzení věci po stránce právní shledává odvolatel v tom, že prvý soudce vycházel z nesprávného názoru, že žalobcovo užívací právo jest ohraničeno pouze subjektivně, osobní potřebou žalobcovou, aniž by bylo třeba přihlížeti k omezení objektivnímu, které by bralo zřetel na povahu užívaného objektu. Odvolání v tomto směru jest odůvodněno. Odvolatel poukazuje v tom směru pouze na § 504 obč. zákona, kterýž praví, že při právu užívacím nesmí

býti dotčena podstata užívané věci, kdežto prvý soudce vyslovil názor, že podle §u 511 obč. zák., jenž prý platí také pro poživatele, nutno přihlížeti k zachování podstaty jen u lesa hodícího se k pravidelnému lesnímu hospodaření, to jest u lesa takových rozměrů, že se z něho dřevo těží podle určitých pravidel, avšak pravidla lesního hospodaření nelze prý použiti i na lesy malé ve výměře asi 1 měřice. Prvý soudce však přehlédl zákon ze dne 17. prosince 1918, čís. 82 sb. z. a n., který praví v §u 1, druhý odstavec, že i majitelé lesů, kteří nehospodaří podle určitých hospodářských plánů, jsou povinni každé mýcení ohlašovati měsíc předem příslušnému politickému úřadu. Zákon ten nikde nestanoví, na jaký les se ustanovení tato vztahují, činí pouze rozdíl mezi lesy, na nichž se hospodaří dle pevných hospodářských plánů, a lesy, v nichž se dle pevných hospodářských plánů nehospodaří. Zákon tento jest právem nutkavým a dlužno k němu tudíž v každém případě přihlížeti. Bylo proto věcí prvního soudce, by případnými dotazy nebo zjištěními ve smyslu §u 182 c. ř. s. nejprve zjistil, zda v souzeném případě jde skutečně o »les« a, tomu-li tak, by přihlížel ke stavu tohoto lesa, zda-li a pokud kácení (mýcení) lesa jest přípustno, by mohl rozhodnouti o návrhu žalobním, že žalobce smí káceti tolik stromů, kolik ve své domácnosti potřebuje.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurent napadá stanovisko odvolacího soudu, že vzhledem k námitce žalovaného, že se užívání lesa, jehož se žalobce domáhá, totiž kácení dříví podle žalobcovy potřeby nesrovnává se řádným lesním hospodářstvím, že je překročuje, jest třeba jednak zjistiti, zda jde »o les«, t. j. o les ve smyslu lesního zákona, a dále, že jest třeba zjistiti, zda požadované žalobcem požívání lesa odpovídá stavu lesa a řádnému hospodaření v něm. Žalobce míní, že, ježto les žalovaného jest jen nepatrné rozlohy asi jedné měřice, neplatí ohledně něho obmezení §u 511 obč. zák., podle něhož poživatel smí bráti z lesa jen užitky těžené podle pravidel lesního hospodářství, a míní, že smí užívati lesa žalovaného i přes míru, jež by odpovídala řádnému lesnímu hospodářství, pak-li jen tak činí v mezích své potřeby. Toto stanovisko rekurentovo není však správným. Neprávem činí žalobce rozdíl mezi lesem větší nebo menší rozlohy, neboť na rozloze lesa nesejde, zejména nesejde na tom, zda je les obhospodařován podle pevného plánu čili nic. Pro rozlišování v tomto směru není, pokud jde o užívání nebo požívání lesa, opory ani v §u 511 obč. zák. ani v lesním zákoně ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák. (srovnej §§ 1, 4 a 9) ani v min. nařízení ze dne 3. července 1873, čís. 6953 (§§ 15, 16, 18 a 20). Sejde jen na tom, zda jde o »les«, to jest o les ve smyslu lesního zákona, nikoli snad o pouhou skupinu stromů nebo porostlinu povahu lesa nemající. Jde-li o les v onom smyslu, smí ho uživatel užívati jen v mezích §u 511 obč. zák., smí z něho bráti toliko užitky těžené podle pravidel lesního hospodaření (srovnej § 9 lesního zák.). Co by bylo nad to, bylo by na úkor a poškozováním podstaty a k tomu uživatel není oprávněn (§ 505

obč. zák.). Uživateli patří sice užívání služebné věci podle jeho potřeby, ale bez poškození podstaty. Odvolací soud proto právem, maje rozhodovati o žalobcově nároku na přisouzení práva káceti dříví v lese žalovaného podle žalobcovy potřeby, vzhledem k uvedené námitce žalovaného, jež má ten smysl, že se žádá užívání na škodu podstaty lesa, uznal, když neměl povahu lesa za náležitě zjištěnou, na zrušení rozsudku prvního soudu k vůli objasnění věci v uvedeném směru a dále na doplnění řízení o tom, zda požadované žalobcem užívání srovnává se se stavem lesa a s jeho řádným obhospodařováním. Mínil-li rekurent, že odvolací soud, dávaje zjistiti přípustnou míru těžby dříví z lesa žalovaného, zasahuje do pravomoci správních úřadů, není tento náhled správný. Nejde o pouhé stanovení způsobu výkonu lesní služebnosti, nýbrž o přiznání služebnosti v určitém rozsahu a o tom rozhodovati a k tomu cíli rozhodné okolnosti zjišťovati náleží v případě sporu mezi účastníky soudu (§ 9 lesního zákona).

Čís. 6750.

Jest na žalobci, by ocenil mezitímní určovací návrh. Právní účinnost ocenění nastává udáním hodnoty předmětu rozepře v žalobě, pokud se týče při napotomním podání návrhu.

Ocenění zájmu na zjištění nelze napotom změnit.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1927, R II 23/27.)

Ve sporu žalující pojišťovny o zaplacení pojišťovací premie 1986 Kč, splatné 15. července 1926 učinil zástupce žalující strany za ústního jednání mezitímní návrh na zjištění, že pojišťovací smlouva, z níž se o zaplacení premie žaluje, jest po právu. Hodnotu zájmu na tomto zjištění ocenil zástupce žalující strany na 19860 Kč, omezil však napotom hodnotu tohoto zjišťovacího návrhu na 5.000 Kč. Zástupce žalovaného namítí věcnou nepřislusnost soudu k rozhodnutí o mezitímním určovacím návrhu, uváděje, že pojišťovací smlouva byla uzavřena na 10 let, desateronásobek roční premie že činí 19.860 Kč a že nelze hodnotu návrhu libovolně ceniti na 5.000 Kč. Soud první stoličce vyhověl námitce věcné nepřislusnosti a odmítl mezitímní určovací návrh žalobkyně pro nepřislusnost soudu. Důvod y: Podle názoru soudu nejde zde o předmět sporu, pozůstávající v penězích, žalobce mohl si zájem na zjištění právního poměru ve smyslu §u 56 j. n. libovolně oceniti. Zástupce žalující strany však svůj zájem na zjištění právního poměru ocenil na 19.860 Kč a teprve po upozornění, že není opodstatněna přislusnost okresního soudu, obmezil hodnotu předmětu zjišťovacího návrhu na 5.000 Kč. Zde však nejde o obmezení zjišťovacího návrhu, neboť tento návrh udáním jiné hodnoty zájmu na jeho zjištění nikterak není omezen. Jde pouze o jiné ocenění hodnoty zjišťovacího návrhu. Strana však, jakmile ocenila hodnotu svého zájmu na sporném předmětu, nemůže toto ocenění libovolně měniti za tím účelem, by obešla předpisy o přislusnosti soudní a dosáhla tak přislusnosti soudu, podle původního ocenění nepřislusného, nýbrž je vázána svým původním oceněním hodnoty předmětu zjišťovacího návrhu. Jest tudíž tento soud pro rozhodnutí o mezitímním návrhu zjišťovacím ve smyslu §u 236, druhý odstavec c. ř. s. a § 49,